

Прозорість, компетентність та відкритість: інформаційна та просвітницька діяльність і зв'язки з громадськістю

- **Вербицька Тетяна Вячеславівна**
Прес-секретар ДНТЦ ЯРБ, м. Київ, Україна
- **Мусіхіна Лілія Іванівна**
Провідний фахівець відділу зв'язків з громадськістю та пресою відділу зв'язків з громадськістю ДНТЦ ЯРБ, м. Київ, Україна
- **Арсентьєва Тетяна Петрівна**
Провідний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою відділу зв'язків з громадськістю ДНТЦ ЯРБ, м. Київ, Україна
- **Ярушевська Альона Олександрівна**
Фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою I категорії відділу зв'язків з громадськістю ДНТЦ ЯРБ, м. Київ, Україна

© Вербицька Т. В., Мусіхіна Л. І., Арсентьєва Т. П., Ярушевська А. О., 2022

В основу діяльності за напрямом роботи із зв'язків з громадськістю, яку здійснює ДНТЦ ЯРБ, покладено принципи державної політики України у сфері використання ядерної енергії – відкритість і доступність відповідної інформації для широкої громадськості [1], а відтак інформаційна діяльність підприємства, спрямована на формування прозорої, незалежної, компетентної та доступної системи інформування громадськості.

Для підприємства також важливо постійно підвищувати впізнаваність на національному та міжнародному рівнях, формувати довіру та налагоджувати якісний, надійний та стабільний двосторонній зв'язок із громадськістю [2]. Це досягається передусім завдяки діяльності відділу зв'язків із громадськістю, який функціонує на підприємстві з 2016 року. До сфери компетенції відділу належить організація та проведення різноманітних спеціалізованих заходів, забезпечення участі підприємства у виставках, іміджева видавнича діяльність (розробка буклетів, флаєрів та іншої рекламної поліграфічної продукції), розробка брендваної та сувенірної продукції тощо. До того, відділ забезпечує інформування громадськості на спеціалізованих майданчиках – соцмережах та вебсайті підприємства, здійснює щоденний моніторинг інформаційного поля тощо.

Інформаційна та просвітницька діяльність

Упродовж останніх п'яти років підприємство посилює інформаційну та просвітницьку діяльність, намагаючись охопити якомога ширшу аудиторію із різних цільових груп [2]. І це не лише випуск тематичних буклетів, публікація матеріалів на сайті та діяльність у соцмережах, але й низка важливих офлайн-заходів, участь у тематичних виставках, проведення вуличних акцій, різні види діяльності із студентською молоддю тощо.

Чи не найголовнішою подією 2017 року і найпершим серйозним викликом для новоствореної команди відділу стало проведення Міжнародної конференції «Сучасний підхід до здійснення науково-технічної підтримки регулювання безпеки використання ядерної енергії: компетентність, прозорість, відповідальність», що була присвячена 25-ій річниці заснування ДНТЦ ЯРБ. Та це був не єдиний гучний тогорічний захід. Так, зокрема, для популяризації діяльності підприємства та інформування про його можливості у 2017 році було здійснено Інфотур «Радіаційна розвідка містами України», під час якої усі охочі мешканці малих міст, які відвідувала команда Інфотуру, мали можливість скористатися послугами мобільної лабораторії радіаційної

розвідки з визначення радіаційного фону та перевірки предметів побуту на вміст у них радіонуклідів.

Одним із важливих заходів, спрямованих на виховання екосвідомості громадян, стало проведення конкурсу малої прози «Український постапокаліпсис» та випуск збірки конкурсних оповідань. Завдяки конкурсу широка громадськість, мало дотична до питань ядерної та радіаційної безпеки, отримала можливість дізнатися і про діяльність ДНТЦ ЯРБ, і про відповідальне ставлення до наукомістких потенційно небезпечних технологій. Інформацію про захід поширила низка новинних ресурсів, подія також набула значного розголосу в мережі «Facebook».

Важливим напрямом просвітницької роботи підприємства вже котрий рік є робота із молоддю [2], у межах якої проходять Міжнародні ядерні літні школи, фахівці Центру долучаються й до інших заходів у закладах вищої освіти, наприклад, вони брали участь у Дні теплоенергетичного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського, Весняній школі ДП «НАЕК «Енергоатом», інших зустрічах зі студентською молоддю, що навчається передусім за профільним напрямом, розповідаючи про перспективи та проблеми атомної енергетики, радіаційну безпеку, нові технології тощо.

Досягнення ДНТЦ ЯРБ вже традиційно представляються на спеціалізованих виставках, таких, як Міжнародний форум «Innovation market», Міжнародна спеціалізована виставка «ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ/ПОЖТЕХ» та щорічний форум EUROSAFE.

З початком пандемії формат роботи з громадськістю змінився відповідно до нових реалій та карантинних вимог. Деякі заходи було проведено у гібридному форматі, із залученням гостей як офлайн, так і онлайн. Серед них, зокрема, заходи, присвячені 35-й річниці Чорнобильської катастрофи – Літературно-експертні вечори «Ті, хто не зали-

шив варту», а також спеціалізоване навчання студентів та викладачів українських профільних вишів за проектом Аргонської національної лабораторії.

Проте інформаційна та просвітницька діяльність, яка здійснюється підприємством, спрямована не лише на широкий загал. Проводяться заходи і для налагодження внутрішньої комунікації, посилення командної роботи персоналу [2]. Зокрема, упродовж п'яти останніх років для працівників підприємства було проведено навчання з публічних виступів, із першої домедичної допомоги (рисунок 1), організовано фотовиставку робіт команди «Radiation team», присвячену Чорнобильській зоні, проведено конкурс дитячого малюнка серед дітей працівників, фотоконкурс між відділами тощо.

Сайт та соціальні мережі

Із початком пандемії, запровадженням карантину та скороченням кількості масових заходів ще більшого значення набула інформаційна діяльність, яка провадиться онлайн. У ДНТЦ ЯРБ вона забезпечується веденням сайту українською, англійською та, до початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, російською мовами (наразі сайт двомовний) [3], а також сторінок підприємства у соціальних мережах «Facebook», «Twitter» та «YouTube» [2].

І сайт, і соцмережі з року в рік демонструють стабільне розширення аудиторії та зростання кількості переглядів. Упродовж 2017 року на сайті було розміщено більше ніж 500 повідомлень про діяльність підприємства та майже 2000 інформаційних матеріалів, які переглянули понад 40 тисяч разів 17 тисяч відвідувачів. У 2018 році на сайті було розміщено майже 400 матеріалів, які зібрали понад 119 тисяч переглядів від 19 тисяч користувачів.

Рисунок 1 – Фото з тренінгу першої домедичної допомоги для працівників підприємства

У 2019 році у зв'язку з ребрендингом ДНТЦ ЯРБ відбулося оновлення офіційних інтернет-ресурсів, а сайт було повністю змінено з огляду на те, щоб користувач міг швидше і легше знайти потрібну інформацію та завжди залишався в курсі останніх подій у сфері ядерної та радіаційної безпеки. Упродовж 2019 року на офіційному сайті було опубліковано понад 300 повідомлень та матеріалів, які зібрали понад 160 тисяч переглядів від 95 тисяч користувачів. У 2020 та 2021 роках відбулося зменшення кількості опублікованих повідомлень та, відповідно, зниження кількості переглядів. Це пов'язано з тим, що під час пандемії було значним чином зменшено кількість публічних заходів, зустрічей. Так, у 2021 році на офіційному сайті було опубліковано орієнтовно 100 повідомлень, а із переходом на оновлений сайт і зміною його доменного імені, у 2020 році сайт отримав приблизно 68,5 тисяч переглядів від 20,5 тисяч користувачів. За 2021 рік на сайті було опубліковано понад 100 інформаційних матеріалів, які отримали 45,2 тисяч переглядів від 19 тисяч користувачів (рисунок 2).

Не менш важливим є також ведення сторінок у мережах «Facebook», «Twitter» та «YouTube», що забезпечує підприємству оперативний двосторонній зв'язок із читачем [2]. Кількість підписників сторінки постійно зростає. Так, зокрема, у 2018 році в офіційній сторінки ДНТЦ ЯРБ в соціальній мережі «Facebook» зросла кількість підписників до 1287, з яких 100 % – органічна аудиторія. За період з 2018 до кінця 2021 років кількість підписників на сторінці становила понад 3500.

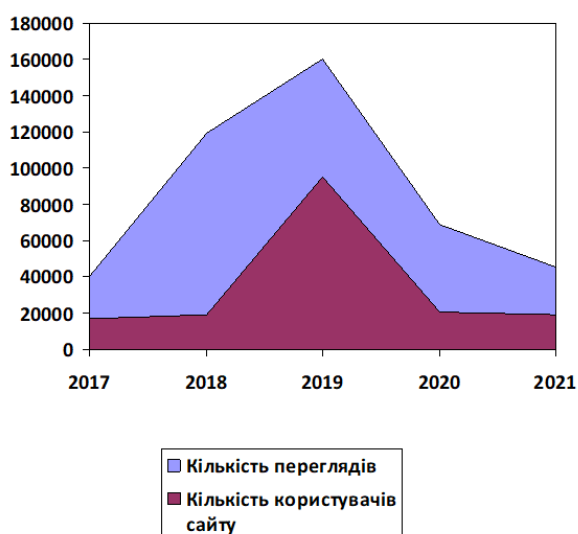

Рисунок 2 – Кількість переглядів та користувачів сайту sstc.ua за 2017-2021 роки

Крім сторінки ДНТЦ ЯРБ українською мовою у мережі «Facebook», здійснюється також наповнення сторінки Центру англійською мовою. Сторінки ДНТЦ ЯРБ ведуться також у «Twitter» (українською мовою), та на «YouTube» (українською мовою з англійськими субтитрами) [3].

Отже, можна заявити про стійке зростання рівня довіри серед громадськості до ДНТЦ ЯРБ як до джерела надійної, точної та фахової інформації.

Підтримка сайту з питань ядерної безпеки, радіаційного захисту та нерозповсюдження ядерної зброї (<http://uatom.org>)

У межах співпраці зі Шведським органом з радіаційної безпеки (SSM) ДНТЦ ЯРБ надає технічну підтримку та здійснює супровід сайту з питань ядерної безпеки, радіаційного захисту та нерозповсюдження ядерної зброї в Україні – Uatom.org [2]. Підтримка сайту здійснюється українською, російською та англійською мовами.

Важливим внеском редакції Uatom.org. став щогорічний переклад українською мовою плакатів з радіаційного захисту в медицині, підготовлених Міжнародним агентством з атомної енергії (МАГАТЕ), які були опубліковані на сайті МАГАТЕ та випущений друком за фінансової підтримки ДНТЦ ЯРБ. Наразі плакати безкоштовно поширюються серед медичних установ-ліцензіатів Держатомрегулювання.

Регулярно здійснюються вуличні опитування щодо актуальних проблем радіаційного захисту та ядерної захищеності, а в серпні 2018 року в місті Буча відбулася вулична акція «Атом для миру» (рисунок 3).

Сайт Uatom.org став додатковим майданчиком для потужної підтримки міжнародних проєктів, зокрема проєкту «Inventory» та «КРОК до безпеки», які реалізуються за підтримки та сприяння Державного Департаменту США.

Загалом у 2017 році було опубліковано 200 інформаційних матеріалів, аналітичних статей та інтерв'ю. Приблизно таку ж кількість було опубліковано і в 2018 році, їх переглянули понад 60 тисяч разів 25 тисяч користувачів. За період з березня по грудень 2020 року редакційна колегія опублікувала на сайті 182 інформаційні матеріали, зокрема 10 аналітичних статей та інтерв'ю, а на сторінці Uatom.org у мережі «Facebook» було опубліковано 188 дописів, які охопили близько 20 тисяч користувачів. За 2020 рік сторінка сайту «Uatom.org» нарахувала близько 131,5 тисяч переглядів від сторінок і близько 81 тисячі унікальних користувачів. Якість матеріалів щоразу підвищується, тому зростає кількість читачів.

Рисунок 3 – Фото з вуличної акції «Атом для миру» у місті Буча

Моніторинг ЗМІ

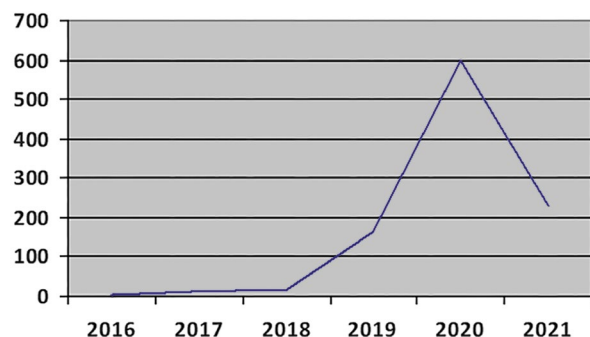
Упродовж всього періоду існування відділу зв'язків із громадськістю з метою проведення аналізу інформаційного середовища, оперативного реагування на критику, своєчасної підготовки та поширення інформаційних повідомлень про актуальні питання, здійснюється щоденний моніторинг ЗМІ, сторінок у соціальних мережах, коментарів та публікацій лідерів громадської думки щодо питань, пов'язаних із діяльністю ДНТЦ ЯРБ, сферою ядерної та радіаційної безпеки. Також окремо готується щотижнева та щомісячна аналітика інформаційного середовища із використанням онлайн-платформи LOOQME [2].

Робота зі ЗМІ

З метою підвищення обізнаності громадськості з питань ядерної та радіаційної безпеки, запобігання поширенню неправдивої чи викривленої інформації та для її спростування [2] ДНТЦ ЯРБ повсякчас посилює співпрацю зі ЗМІ (рисунки 4, 5). Все частіше і частіше представники ЗМІ звертаються до ДНТЦ ЯРБ за фаховими коментарями та поясненнями [2]. Так, зокрема, у 2016 році фахівці брали участь у телепередачах та у радіопередачах по 3 рази, у 2017 році – 13 разів, у 2018 році – також 13 разів. Крім того, у 2018 році три інформаційні матеріали ДНТЦ ЯРБ увійшли до випусків газети «Дзеркало Тижня».

Рисунок 4 – Начальник відділу аварійної готовності та радіаційного моніторингу Юлія Балашевська в гостях телеканалу «РАДА»

— Кількість коментарів фахівців ДНТЦ ЯРБ у ЗМІ

Рисунок 5 – Кількість коментарів фахівців ДНТЦ ЯРБ у ЗМІ

Матеріал «Мій Чорнобиль: 32 роки від аварії на ЧАЕС. Оповіді очевидців», підготовлений ДНТЦ ЯРБ, був переопублікований популярними українськими медіа, серед яких «ОГО.Ua», «5.ua», The World News та ін. Матеріал про ядерну та радіаційну безпеку на окупованих територіях «Мутації небезпеки, або Радіаційні загрози окупованих територій», підготовлений для «Дзеркала тижня», переопублікували такі видання як «Україна Кримінальна» та «Антикор».

У 2019 році підприємство було згадане у 157 матеріалах, 11 з яких – закордонні. Також було надано 9 коментарів телеканалам ТРК Київ («Київські історії», коментар щодо Чорнобильської катастрофи), Ісландія («ГОДИНА_Z», випуск про радіацію та радіофобію), UA:Перший («Доброго ранку, Країно!», 2 випуски про радіацію та опромінення), UATV Russian (коментар щодо вибуху на полігоні в російській федерації), UATV English (коментар англійською щодо вибуху на полігоні в російській федерації) та ін. Поширювались інформаційні матеріали ДНТЦ ЯРБ також і в друкованих та електронних ЗМІ. Повідомлення ДНТЦ ЯРБ про підвищення радіаційного фону в будівлі Центральної геофізичної обсерваторії поширили понад 50 видань.

У 2020 році ЗМІ поширили матеріали ДНТЦ ЯРБ та/або згадали про Центр у своїх матеріалах майже 600 разів, понад 20 згадок – у міжнародних ресурсах. Зокрема, це відбулося через активну кампанію реагування на події та інформування громадськості щодо пожеж у Чорнобильській зоні відчуження у квітні 2020 року.

Станом на кінець листопада 2021 року ЗМІ згадували підприємство в новинах понад 230 разів. Майже 60 згадок – у закордонних ресурсах, переважно англійською, а також французькою, португальською, корейською та польською мовами.

Також Центр регулярно готує матеріали для міжнародного вісника «EUROSAFE Newsletter», завдяки чому світова громадськість має можливість більше дізнатися про діяльність підприємства та стан ядерної галузі в Україні.

Ребрендинг

Однією із вагомих подій у роботі із громадськістю став ребрендинг ДНТЦ ЯРБ, проведений у 2019 році. Було розроблено брендбук підприємства, в якому надано рекомендації щодо застосування нового фірмового стилю в різних напрямках застосування: виготовлення друкованої продукції, нанесення логотипів на сувенірну продукцію, ведення документації тощо. З огляду на це, проведено повне оновлення офіційного вебсайту. У новій айдентиці максимально чітко відображено базові цінності ДНТЦ ЯРБ – професіоналізм, об'єктивність, консерватизм, завдяки яким вдається

підтримувати репутацію та залишатися першими у своїй ніші. Чіткі прямі лінії, відкриті контрастні кольори – свідчення прозорості діяльності ДНТЦ ЯРБ, лідерства та спрямованості до максимальної динамічності, здатності до розвитку і вночас простоти.

Плани на майбутнє

Попри пандемію та карантинні заходи останніх років підприємство розширило аудиторію, охопивши всі категорії населення та збільшило показники зацікавлення тематикою ядерної та радіаційної безпеки. Завдяки різним каналам донесення інформації до суспільства, популяризації Центру та зворотному зв'язку вдалося підвищити впізнаваність бренду та ставлення до ДНТЦ ЯРБ як одного із впливових джерел інформування суспільства з питань ядерної та радіаційної безпеки [2].

У своїй діяльності ДНТЦ ЯРБ й надалі залишатиметься відкритим до громадськості та ЗМІ, продовжуватиме дотримуватися принципів прозорості та достовірності у наданні інформації для партнерів та суспільства [3].

Надалі планується проведення вдосконалення сайту ДНТЦ ЯРБ, оптимізація його контенту, збільшення аудиторії читачів сайту та підписників у соціальних мережах [2].

Також заплановано повний ребрендинг сайту з питань ядерної безпеки, радіаційного захисту та нерозповсюдження ядерної зброї «Uatom.org».

ДНТЦ ЯРБ продовжуватиме активну інформаційну та просвітницьку роботу, братиме участь у міжнародних та українських заходах з метою підвищення обізнаності громадськості та ЗМІ щодо питань ядерної та радіаційної безпеки, надання об'єктивної та правдивої інформації в питаннях щодо діяльності підприємства, покращення іміджу підприємства як установи державної форми власності як в Україні, так і за її межами, пропагування наукових досягнень та привернення уваги до актуальних проблем у сфері ядерної та радіаційної безпеки.

Список використаної літератури

1. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Стратегічний план розвитку Державного підприємства «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» на 2019-2023 роки.
3. Про інформацію : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
4. Про доступ до публічної інформації : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

References

1. Law of Ukraine "On Nuclear Energy Use". Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Strategic development plan of State Enterprise "State Scientific and Technical Center for Nuclear and Radiation Safety" for 2019-2023.
3. Law of Ukraine "On Information". Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
4. Law of Ukraine "On Access to Public Information". Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

Transparency, Competence and Openness: Information and Educational Activities and Public Relations

Tetiana Verbytska

Press Secretary, SSTC NRS, Kyiv, Ukraine

Liliia Musikhina

Leading Specialist for Public Relations and Press,
Public Relations Department,
SSTC NRS, Kyiv, Ukraine

Tetiana Arsentieva

Leading Specialist for Public Relations and Press,
Public Relations Department,
SSTC NRS, Kyiv, Ukraine

Aliona Yarushevska

Category I Specialist for Public Relations
and Press, Public Relations Department,
SSTC NRS, Kyiv, Ukraine